PENSEO

N-ro 309

jul. / 2017

Monata Beletra Revueto en Esperanto

Honorita de Premio Grabowski, 1994

Fondita en 1990; Enretigita en 1997 la 28-a jaro http://www.elerno.cn/penseo/penlisto.htm

Anteo (Ĉinujo)

placebo

sentante min soleca inter tro da homoj,
mi trovis rifuĝejon kun bonzinoj pluraj.
sen karno, sen ostaro, en neŭtraj aromoj
saniĝas mi kor-palpe al lipoj mur-muraj.

2013.12.23

ĝis verdo

staradas mi sola sub arbo
kaj skanas rigarde printempojn.
fariĝas jam blanka la barbo;
dronigas vi min en is-tempojn.
muzo, kunportu al mi kandelon!

2014.04.28

muzo, kunportu al mi kandelon!

ĉiela ĉevalo flugilas aeron.
por ĉasi la spurojn mi ĉirkaŭturniĝas
en ĉelo for de la sunlumo kaj homo.
pro sombro jam miaj okuloj bruniĝas.

2014.05.19

sola senila demenculo

ŝtona monto plenas de domaro ŝtona.
mi min perdis en la labirinto homa.
vento min kondukis ĝis mia vilao,
do tranoktis mi sur perono betona.

2014.05.19

printempo mankas al la vivo

vintro pli longa ol la granda muro
lasas serpentojn dormi sen susuro.
semoj la kapon levas frostotreme.
ilin somero fajra tretas preme.

2014.04.28

Maria Nazaré Laroca (Brazilo)

Kunteksto

Eksteras sieĝo
de vortoj malplenaj,
freneze ĵetitaj
ĉe sinon de l' tedo.

Malfirmaj, sendirektaj,
ili treniĝas sur kaos'
senenhava de l' mondo.

Tamen jen protestas
silentaj deziroj
en versoteksado:
luktas metaforoj;
poeto saviĝas.

Juiz de Fora, 10/06/2017

Traserĉado

Poemo
vekas
aŭroron
kaj ekŝaltas
tuj la sunon
nur por vidi
trembrili rosojn
sub ĉielruĝo,
kiu pentras
la hararon
de oldaj arboj.

Ebria
de roser'
matena,
akceptas
birdojn
la poemo:
arojn el paco,
kiuj pasas
tra la urba ĉielo.

Kaj la poemo
ekiras per
flugo halucina
de kolibro
serĉanta amon...

Tagmeze
eniras la poemo
konstruaĵon,
kie ripozas
la dormo
de masonisto.

Kaj do ĝi restas
tie kvieta
kaŝe kopiante
la revon homan
de ies koro.

la 15-an de Junio 2017

Magio

Delikateco levita
ĉe ĝarden' de tiu domo;
fenestroj ĉiam fermitaj:

La rozkolora rozujo,
kies petaloj infanaj
tre diafanaj kirliĝas
per milda valso de Strauss.

Juiz de Fora, 28/06/2017.

Paŭlo Silas (Brazilo)

KIO ESTAS POEMO?

Se mi scius kio estas poemo,
mi verkus poemon kapablan detrui planedon.
Poemoj detruas nur poetojn.
Kio estas poemo?
Se mi scius, kio estas poemo,
mi ne dirus al vi.
Ne komencu tian paroladon pri
boneco, solidareco aŭ karitato.
Mi estas ateisto. Ateistoj ne estas bonaj
homoj.
Kio estas poemo?
Se mi havus respondon, mi patentigus ĝin.

la 8-an de majo 2017

PREVENTA POEMO

Venos epoko kiam homoj ŝparos forton dum jardekoj por verki poemon.
La epoko ankoraŭ aktuala vekas nostalgion en mi.
Venas epoko kaj mi jam palpas ĝian kruron.
Vojmontriloj ne montros vojojn.
Ili donos konsilojn pri poetiko.
Poemserĉantoj fosos ruinaĵojn por trovi nekonatan poemon.
Homoj studos la tutan vivon por lerni kiel verki vivpoemon.
Kiam ili verkos unun, ili mortos pace,
komfortaj kun la scio,
ke ili riĉigis la mondon per nova poemo.
Ĉu mi amu tiun epokon?
Aliaj bedaŭrinde ne havos la saman bonŝancon
kaj dronos en malĝojo kaj elreviĝo.
La fato de la homa raso estas privilegio plus privilegio.
Iuj kvartaloj, malproksimaj de la urbocentroj,
koncentros la plej grandan proporcion de danĝeraj rezignantoj,
la homoj kiuj tute ne plu strebos verki poemon.
Sango lavos la trotuarojn de tiuj kvartaloj.
Mi abomenas la epokon kiu ankoraŭ ne ekzistas.

la 5-an de majo 2017

Mori (Usono)

AFORISMe(21)

Homoj
kun sklava pensmaniero
nek pensas nek sonĝas
pri libero.

***

Homo, kiu povas
siajn pensojn ŝanĝi,
Povas sian vivon
rearanĝi.

***

Al homoj
kiuj ŝtelas
Vian ĝojon,
baru la vojon!

***

Ju pli malplena
la kapo,
despli pompa
la ĉapo.

***

vivo estas pli bela
sur la tero,
kiam oni vivas humile,
sen fiero.

***

Tiel diras
mia saĝo:
Ne valoras
vivo en kaĝo.

***

Homo kiu jam certas
pri sia valoro
traktas aliulojn
kun respekto
kaj plej humila koro.

***

Ne ekzistas vojo

al ĝojo,
ĝojo estas la vojo.
***
Kie stultuloj
regas
aŭ regantoj
stultas
socipolitikaj problemoj
multas.
***
Dum ĉiu homo zorgas
nur pri sia afero
mizero kaj maljusto
ekzistas sur la tero.
***
La mondo estas
via spegulo
por vidi bonon
estu bonulo.
***
Tiu, kiu provas
esti elstarulo
sur la ŝultroj de aliuloj
similas al malgrandega kulo
sur la dorso de muloj.
***
Sen travidi
la pasintecon
kritike,
ne eblas krei
la estontecon
praktike.
***
Tiu, kiu lomprenas
klarigon ne bezonas.
***
Per si mem
falus despotoj,
se ne ekzistus
idiotoj.
***
Ne ĉiu viro
estas kavaliro

Wally Du Temple (Kanado)

Indiĝenaj popoloj 'kantas' kiel kanarioj por la tero

Ĉu vi aŭdis pri kantantaj kanarioj ?
Kiujn la ministoj portis en minejojn
Averti pri asfiksio de spirgasoj
Mortigaj se glutas spasme en la plumojn?
Kiaj strangaj partneroj sed ne volontaj -
Kanarioj flavaj, kaj polvaj ministoj
Ministo karba, devas li fulge fosi.
Kanario kapta volas ĝi forflugi,
Libere sori, surfi sur ventondoj
Kante ĉerpi, kaj sen kaĝe amdeklari
Al amato ien alte super arboj.
Ministoj karbaj ne volas sin sufoki
Pro laboro pena, borantaj subtere
Devigas birdetoj asfiksie morti
Por sekure, ili manlaboru lukre.
Ĉu vi aŭdis pri kantantaj indiĝenoj?
Kiuj manifestacias, vojojn blokas
Atentigas la firmaojn pri danĝeroj
Provas protekti la naturan medion
Devigi indan etikon de teramo?
Kiaj strangaj partneroj sed ne volantaj –
Firmaoj, ekspluantoj de senviva materio
Laŭ nefleksebla homcentriga linea tempo.

Alifonte
En Polinezio estis gardantoj de la popolo
Kies scio saltis radiksente el la tero
Venis de bestoj, akvoj, aeroj, fajroj
Sezonoj. La cikloj karambolis onde
Inte, ante, onte ondume kiel
Supre de surfondoj en Polinezio
Tiuj skiis la akvajn akumuliĝojn,
Ondumintoj renverse elsuĉinten de la plaĝoj,
Skiis per ligno la hulojn sub ŝaŭmrompiĝoj
De vortice altiĝantaj ondumontoj ĝis
Krestrajde spertis la ĉiaman NUNON.

PAPOS NASCENTES (Brazilo)

Krepusko

ĉu manskribi vin
ĉu tajpe klavi vin
io agitiĝas io ekbolas min
kio vin mi donas tio taŭgas nin
silenton krias mi

kiu papili' (ne scias mi)
tiom da koloroj
ili donis min
ĉiu am' ĉiu amor'
ĉio jen tabul'
desegniĝo via
via profil' odor'
allogas min ĉi vir-abel'
satigas min via miel'
mi polenigas vin
sigelo ĉelo kor'

ĉu manskribe ĉu klavite
mia poem' kor-tuŝu vin
eĉ mia entuziasmo
sveni venu vin
en hebeteca orgasmo
klavomiksiĝo freneze mesaĝa
verso-stelumadas

via buŝplafon'

Takashi Ito (Japanujo)

esto estas malplena ...

printempo iras ...
neniu ja rimarkas
formikon unu

nebula luno ...
esto estas malplena
tiel murmuri

anĝeloj dancas
sur la legenda pino ...
serena majo

iranto hejmen
sube de korvo sur drat' ...
maja kunsento

floras lilio ...
kaŝite kaj spirante
apud la marĉo

Ivanichka Madgharova (Bulgario)

Furioza vin'.
En bareloj aromoj.
Freneza pasi'.

Nuda heliko
senhejma en tretiko.
Polver' en Kosmo.

Staturon levas
oceano. Cunamo.
Fajreg' sen fajro.

Arĝentiĝas ni.
Rapide vivŝanĝiĝas.
La amo etermas.

Henriko Heine (1797-1856)

Kie?

Kie la migrul' kun laco,
kie laste kuŝos mi?
Ĉu sub palm' en sud' en paco?
Ĉu ĉe Rejno sub tili'?

Ĉu dezerte min sen ordo
entombigos fremdular'?
Ĉu mi kuŝos ĉe la bordo,
en la sablo do ĉe mar'?

Almenaŭ ja palpebrumos
ĉie la ĉiel' de Di'.
Jen mortintolampoj lumos,
steloj nokte super mi.

** Tiu ĉi poemo estis trovita en la postlasaĵo de Heine. Ekde 1901 ĝi kiel epitafo de Heine legeblas sur la tombo de Heine en la tombejo Montmarte.*

La plej belan amproponon...

La plej belan amproponon
Vi timeme nur ignoras.
Al demand': "Ĉu pro rifuzo?"
Vi subite eĉ eksploras.

Mi malofte Vin alpreĝas.
Dio, helpu ŝin superbe!
Nun sekigu ŝiajn plorojn
Kaj lumigu ŝin encerbe.

Tradukis

Cezar (Germanujo)

Zhuangzi (369-286 a.K)

Zhuangzi

ĈAPITRO DEKUNUA

Lasu fari kaj toleru

§11-05

Vojaĝante al la oriento la generalo Nubo preterpasis la branĉojn de sankta arbo kaj renkontiĝis kun Natura Energio, kiu sin amuzis frapadante al si la femurojn kaj saltadante kiel pasero. Ekvidante lin, la generalo Nubo tuj haltis momenton kaj mire demandis:

"Kiu vi estas, maljuna sinjoro? Kion vi faras ĉi tie?"

"Mi min amuzas!" respondis Natura Energio senĉese frapadante al si la femurojn kaj saltadante kiel pasero.

"Mi volus meti al vi kelkajn demandojn," diris la generalo Nubo.

"Ve!" suspiris Natura Energio, lin rigardante.

"La ĉielo estas en malharmonio kaj la tero estas blokita," diris la generalo Nubo. "La ses naturaj spiroj de la jino, la jango, la vento, la pluvo, la lumo kaj la mallumo estas en malordo, kaj la sinsekvo de la kvar sezonoj de printempo, somero, aŭtuno kaj vintro estas malreguligita. Mi volus harmoniigi la esencon de la ses naturaj spiroj, por ke mi povu nutri ĉiujn estaĵojn en la mondo. Kion do mi faru?"

"Mi ne scias. Mi ne scias!" diris Natura Energio skuante la kapon. Li ĉiam frapadis al si la femurojn kaj saltadis kiel pasero.

La generalo Nubo ricevis de li nenian respondon.

Tri jarojn poste la generalo Nubo refoje vojaĝis al la oriento. Li preterpasis la kampojn de la regno Song kaj hazarde renkontiĝis kun Natura Energio. Tre ĝoja li kuris antaŭen kaj demandis:

“Ĉu vi min forgesis? Ĉu vi min forgesis?” Li dufoje koŭtoŭis por montri sian sinceran esperon lerni de Natura Energio.

Natura Energio respondis: “Mi min amuzas moviĝante sencele tien kaj tien. Mi libere vagadas observante la veron de la estaĵoj. Kion alian do mi povus scii?”

“Ankaŭ mi libere moviĝas,” diris la generalo Nubo, “sed la popolo min ĉiam sekvas. Mi intimiĝas kun la popolo, ĉar mi ne povas agi alimaniere, kaj tamen la popolo prenas min kiel sian modelon. Mi volus aŭskulti vian konsilon.”

Natura Energio diris: “Kiam la natura evoluo de la estaĵoj estas malordigita kaj la denaska naturo de la estaĵoj estas perturbita, la natura stato de la estaĵoj ne estas plu konservata. Tiam la kvarpieduloj en aroj disiĝas kaj birdoj timigite plorkantas dum la nokto. Katastrofoj falas sur la plantojn kaj insektojn. Ho, ĉio ĉi tio estas ŝuldata al la kulpo de tiu, kiu regas super la popolo!”

“Tiuokaze, kion do mi faru?” demandis la generalo Nubo.

“Ho, vi ja alportas tro grandan malutilon al la popolo!” respondis Natura Energio. “Tuj revenu al via denaska naturo, libera de ĉiaj mondecaj implikaĵoj!”

“Ja estas por mi tiel malfacile renkontiĝi kun vi. Mi tre volus aŭskulti vorton de vi.”

“Ho! Kulturu vian menson. Jen ĉio!” respondis Natura Energio. “Sekvu la naturan evoluon de la estaĵoj kaj faru nenion, kaj ĉio ŝanĝiĝos per si mem. Vi devos nur ignori vian fizikan formon, liberigi vin de via saĝeco kaj forgesi vin kune kun ĉio en la mondo. Vi devos nur miksi vin kun la esenco de la naturo, liberigi vin de ĉiaj zorgoj kaj maltrankviloj, kaj fariĝi tiel senanima, kiel morta cindro. Tiuokaze ĉio en la mondo retrovos sian komunan radikon sen scii pri ĝi. En nesciado, nenio disiĝos de sia radika fonto dum sia vivo. Se io scias pri sia radika fonto, tio disiĝos de ĝi. Ne demandu pri ĝia nomo, nek penu sciiĝi pri ĝiaj veraj detaloj, ĉar ĉiuj estaĵoj naskiĝas kaj kreskas nature.”

“Vi komprenigis min pri la virto kaj montris al mi la manieron gardi la silenton,” diris la generalo Nubo. “Nun mi finfine lernis tion, kion mi vane serĉis dum mia vivo.”

Li refoje koŭtoŭis kaj, dirinte adiaŭ, ekiris sur la revenvojon.

Elĉinigis

Wang Chongfang

(Ĉinujo)

Ĉineske

Vejdo（Ĉinujo）

Bonege!

el la rakontoj pri Afanti
—laŭ ĉinesko Sopir-al-sudo*

Afanti
portis ĝojplene
melonojn al la reĝo,
kiujn li plantis pene,
jen surazene.

La reĝo
kun laŭdo bona
akceptis ilin ĉiujn
sed sen pagado mona,
jes, nenioma!

La reĝo
trifoje nure
ride diris, “Bonege!”
Afanti jen murmure
foriris kure.

Pro malsat’
li eniris en
manĝbutikon por manĝi.
Bulkojn englutis sen ĝen’
li kun ridmien’.

Li tamen
ne pagis tute
kaj nur diris trifoje
“Bonege!” senbalbute,
foriris mute.

La mastro
flame kolera
akuzis lin antaŭ l’ reĝ’
pro la kondut’ fiera
kaj malsincera.

Al la reĝ’
li diris rore,
“Afanti ja ne pagis
por manĝaĵo ignore
jen ĵusa-hore.”

La reĝo
riproĉis tondre,
“Afanti, ĉu vi rajtas
ne pagi vagabonde
kaj ja senhonte?”

Afanti
diris mokride,
“Via moŝt’, mi jam pagis
per laŭdoj tuj rapide
kaj senhezite.

Trifojaj
“Bonege!” diris
mi kiel vi jam faris,
kiam vi ja trankvilis
kaj vi foriris

preninte
melonojn miajn.”
La reĝ’ ne povis diri,
frotante manojn siajn
vortojn aliajn.

Sindefendo kontraŭ ŝtelistoj

el la rakontoj pri Afanti
—laŭ ĉinesko Sopir-al-sudo*

Afanti
preter la palac’
paŝis kaj vidis onin
konstrui pene sen lac’
laŭ la reĝa plaĉ’

muregon
ĝian alten pli.
“Kial ĝin plialtigi?”
al vokto demandis li
kun scivola kri’.

La vokto
iom oldaĝa
respondis en moka ton’,
“Kian stultaĵon, saĝa
vi vir’ kuraĝa,

diraĉas!
Estas nia cel’
sekurigi l’ palacon

kontraŭ la ŝtelistoj de l'
fia malfidel',

kiuj ja
volus trudi sin
por rabi valoraĵojn.
Tiel oni ja sen tim'
vivas laŭ rutin'."

"Vi pravas,"
Afanti sen ĝen'
diris, "sed kion fari,
se ili troviĝas en
palaca teren'?"

**Sopir-al-sudo (ĉine: Yijiangnan): ĉina fiksforma poemo el kvin versoj de 35,77,5 silaboj laŭ rimaranĝo xa,xa,a (x=senrima).*

Monta diluvo

— laŭ ĉinesko Dekses-Silabo*

El
mont' kvazaŭ el la ĉiel'
alsturmas
mortiga kruel'.

Pluv'
ŝajne disfluas el kuv'
torente
en monta diluv'.

Mont'
disfalas de horizont'
terure
jen ĝis nia front'.

Ter'
dronas en flua liber'
ŝlimeca,
glita en danĝer'

Vic'
da terdomoj laŭ kapric'
faladas
plaŭde en vortic'.

Ar'
da brutoj en la batal'
baraktas
por denova star'.

Muĝ'
inunda pelas al fuĝ'
la homojn
en terura fuŝ'.

Kri'
homa laŭtas en anksi'
ulule
ŝajne de mani'.

Jen
la savbrigada alven'
vidiĝas
al kriza teren'.

Jes,
kontraŭ inuda agres'
luktadas
ili ja sen ĉes'.

**Deskses-Silabo: ĉina fiksforma poemo el kvar versoj de 1, 7, 35 silaboj, laŭ rimaranĝo a,a,xa (x=senrima)*

Ĥristina Kozlovska (Ukrainio)

Fabelo pri Talpo

Iam vivis Talpo. Li laboregis peze, tiel peze, ke li eĉ ne havis tempon por ripozi. Li fosadis tunelojn subtere, ĉesis nek tage nek nokte, skrappenetris per siaj piedoj tra malmola tero tiom forte, ke sango eliĝis el ili, tiom forte, ke li foje tute eluzis la ungojn, sed li fosadis kaj fosadis. La Talpo movis sin antaŭen rapide, sed li volis ankoraŭ pli rapide, la tero premis lin de ĉiuj flankoj, rezistante al la korpo de la Talpo, forskrapadis lian silkecan felon, sed la Talpo ne atentis tion, lia felo mudis, sed poste la nova kreskis. La Talpo daŭrigis la fosadon. Pli kaj pli da tuneloj kuŝis malantaŭ la Talpo, sed estis la sama netrairebla muro antaŭ li, kaj la Talpo estis trabatanta tiun muron, denove kaj denove estis trabatanta, por ke liaj tuneloj plimultiĝu, por ke ili iĝu pli longaj . La okuloj de la Talpo konis neniun alian koloron, krom la koloro de mallumo, la naztruoj de la Talpo konis neniun alian odoron, krom la odoro de humida grundo. La Talpo laboregis pene, ho tiel pene, ĉar li sciis, ke baldaŭ liaj infanoj naskiĝos en la mondon. Kaj kiam liaj tri filoj naskiĝis, la Talpo ĵetis sin en la pezan laboron ankoraŭ pli intense, ĉar li havis jam iujn, por kiuj li vivu, iujn, kiujn li prizorgu. La Talpo forgesis eĉ kiel retrovi spiron, li fosis kiel spiris, ĉiutage, ĉiuminute. Kaj la Talpo faris siajn tunelojn ĉiam pli kaj pli larĝajn, por ke liaj filoj neniam devu forskrapadi siajn felojn, kiel li estis farinta iam, por ke la tero ne premu ilin tiom senkompate en sia sino, kiel lin iam, li volis almenaŭ, ke ili, se al li ne estis destinite, sentu, kio estas spaco, kio estas libereco. Kaj jam la filoj kreskis, kaj ankaŭ ili eklaboris, kaj ili sekvis sian patron kaj helpis lin.

− Filoj miaj, infanoj miaj, − la maljuna Talpo diris, − mi laboris la tutan mian vivon pene, por ke vi vivu pli facile, rigardu malantaŭen, jen serpentumas centoj, miloj kilometroj da larĝaj, vastaj tuneloj, iru kaj loĝu tie, kaj daŭrigu nian genton.

− Ho ne, patro, − la infanoj kontraŭdiris, − ni ne volas viajn tunelojn, ankaŭ ni volas senti nin kiel posedantoj, ni volas fosi niajn proprajn tunelojn, nelonge restas por ni vivi sole, baldaŭ ankaŭ ni havos niajn proprajn familiojn, baldaŭ ankaŭ niaj infanoj naskiĝos en la mondon.

− Nu bone, − suspiris la Talpo, laca kaj elturmentita pro la laboro, sed kion li povis fari, - tiam almenaŭ per mia konsilo mi estos utila por vi, se vi ne volas miajn tunelojn.

Do la maljuna Talpo komencis doni konsilojn por siaj filoj kiel fosi pli rapide kaj en kiun direkton. Sed li mem ne evitas la laboron, skrappenetras per la dentoj en la teron per tutforte por tamen ankoraŭ helpi siajn filojn. La tero premas lin, ne lasas lin spiri kaj ŝtopas liajn naztruojn. Mi laboradis dum mia tuta vivo kiel sklavo, fosadis pli kaj pli larĝajn tunelojn, ĉar mi strebis al vasto, sed nun mi mortos sufokita de la grundo, - pensis la Talpo kaj subiĝis al la sorto, lia korpo moliĝis, akceptante humile la tutan pezon de la ĉirkaŭa tero sur sin. Sed estas amare morti tute sola, li volis almenaŭ vidi la infanojn antaŭ sia morto, la Talpo ekvigliĝis, streĉante siajn tutajn muskolojn, ekfosis furioze, ne domaĝante sian korpon, en la nigran teron. La lastaj restaĵoj de la fortoj forlasis la Talpon, sed la laboro bolis, li fosis tiel rapide, kiel neniam pli frue, kiel eĉ en sia juneco li ne

fosis, sed forgesis la Talpo en sia ardo la vojon, laŭ kiu li ĉiam moviĝis, kaj ekfosis iom pli alten. Kaj la Talpo faris la finan spurton kaj trabatis sin al la tersurfaco. La bonodora freŝa aero frapis liajn naztruojn, kaj tiel forte, ke li eĉ eksentis kapturnniĝon. Kaj la Talpo ekvidis finfine surfacajn kolorojn, kies ekziston li eĉ neniam suspektis antaŭe, la Talpo rigardis la ĉielon, kaj larmoj fluis malsupren de liaj okuloj, ĉar lia menso apenaŭ povis kompreni la belecon de la ĉielo. Sed pleje la Talpo estis impresita de la spaco, la senfina, eterna spaco, al kiu li estis strebanta sian tutan vivon, por kies plivastigo li fordonis sian vivon. Ĉar li estis certa, ke la spaco ne estas donata tiel simple, ke por havi ĝin oni devas toleri doloriganta turmenton. Sed evidentiĝas, jen kie estas la spaco, evidentiĝas, ke li eĉ ne sciis, kio ĝi estas. Li tretis la sinon de la tero, boris ĝiajn internaĵojn dum sia tuta vivo, ne konante ripozon, sed ĝis la libereco restis nur kelkaj centimetroj. Sufiĉis levi sian kapon kaj fosi iom pli alten. Mi estas ĉi tie finfine, nun mi povas vivi kaj ĝui mian vivon. La Talpo rememoris siajn filojn, volis reveni al ili kaj rakonti ĉion. La Talpo venkis, li batalakiris finfine de sia vivo tion, kion li ĉiam volis, la Talpo ne kapitulacis plene, sed jam delonge kapitulacis la korpo de la Talpo. Li provis movi sin, sed lia korpo ne obeis. Li povis nur klini sian kapon malsupren kaj krii al la tera firmaĵo:

− Filoj miaj, iru ĉi tien, sekvu mian voĉon!

Sed la filoj ne respondis kaj ne venis.

− Infanoj miaj, venu al mi, la tuta beleco de la mondo atendas vin − la Talpo ekkriis duafoje, ne rimarkinte, ke lia voĉo iĝis ankoraŭ pli mallaŭta kaj pli malforta.

Sed la filoj ankaŭ tiam ne venis, ĉar ili ne aŭdis sian patron.

− Filoj miaj, infanoj miaj, mi scias, ke vi ne plu aŭdos min, mi volas nur ke vi ĝis la fino iru laŭ mia lasta tunelo − la maljuna Talpo flustris kaj mortis, kvazaŭ li neniam vivis.

Liaj filoj laboris dume. Sed post iu tempo ili subite rememoris:

− Sed kien nia patro malaperis? − ili demandis unu la alian.

Ili sidis kaj malĝojis por ioma tempo, ekploris silente, sed ne serĉis lin, ĉar ili sciis, ke li jam ne estas en ĉi mondo. Kaj ili ekstaris, ĉar ili devis komenci labori, ili ne havis tempon por mediti pri la vivo kaj morto, tia estas la talpa vivo: batali por spaco kontraŭ la tero ĉiutage.

Elukrainigis

Petro Palivoda (Ukrainio)

M. Zoŝĉenko*

Katino kaj homoj

Mi havas tre malbonan stovon. Tuta mia familio ĉiam malsaniĝas pro haladzo. Sed diabla loĝeja kompanio rifuzas fari riparon. Ili ŝparas monon. Por vica malversacio.

Antaŭnelonge ili pririgardis mian stovon. Ili rigardis riglilojn. Ili plonĝis internen per kapo.

− Ne estas problemoj, ili parolas. Vi povas loĝi.

− Kamaradoj, mi parolas, hontu elparoli tiajn vortojn: vi povas loĝi. Ni ĉiam malsaniĝas pro haladzo de nia stovo. Antaŭnelonge eĉ katino malsaniĝis pro haladzo. Ŝin naŭzis antaŭnelonge apud sitelo. Sed vi parolas: vi povas loĝi.

Prezidanto de loĝeja kompanio parolas:

− Bone, li parolas, nun ni okazigos eksperimenton kaj ekscios: ĉu via stovo haladzas aŭ ne. Se ni nun post hejtado malsaniĝos pro haladzo – estos via feliĉo – ni riparos. Se ni ne malsaniĝos pro haladzo, do ni

faros nenion.

Ni ekhejtis stovon. Ni lokiĝis ĉirkaŭ ĝi.

Ni sidas. Ni flaras.

Ĉi tie apud riglilo sidis prezidanto. Ĉi tie sidis sekretario Gribojedov. Ĉi tie sur mia lito sidis trezoristo.

ilustraĵo de Tatjana Ĥomjakova

Baldaŭ certe haladzo komencis disvastiĝi laŭ ĉambro.

Prezidanto ekflaris kaj parolas:

– Ne. Mi sentas nenion. Estas varma aero kaj nur.

Trezoristo, la bufo, parolas:

– Estas tute bonega atmosfero. Oni povas flari ĝin. Kapo pro tio ne malfortiĝas. En mia loĝejo, li parolas, atmosfero pli malbone fetoras, sed mi, li parolas, ne jelpas vane. Sed ĉi tie aero estas absolute laŭnorma.

Mi parolas:

– Kiel estas "laŭnorma"? Jen kiel gaso strie fluas.

Prezidanto parolas:

– Voku katinon. Se katino trankvile sidos, do problemo ne estas. Ŝi estas ne homo. Oni povas fidi al ŝi.

Katino venas. Ŝi sidas sur liton. Ŝi sidas trankvile. Tio estas komprene – ŝi nemulte alkutimiĝis.

– Ne, – prezidanto parolas, – nenio estas.

Subite trezoristo ekbalanciĝis sur lito kaj parolas:

– Mi devas urĝe foriri laŭ afero.

Li mem aliras al fenestro kaj spiras al fendeto.

Li mem iĝis verda kaj fakte balanciĝas sur gamboj.

Prezidanto parolas:

– Nun ni ĉiuj foriros.

Mi fortiris lin de fenestro.

– Vi ne devas tiel okazigi eksperimenton.

Li parolas:

– Bone. Mi povas deiri. Por mi via aero estas sufiĉe utila. Ĝi estas natura aero, taŭga aero por sano. Mi ne povas fari riparon al vi. La stovo estas normala.

Sed post duonhoro, kiam la prezidanton oni kuŝigis sur brankardon kaj poste enŝovis brankardon en aŭton de sukurado, mi ree kun li ekparolis:

– Nu kiel?

– Ne, li parolas, ne estos riparo. Vi povas loĝi.

Tiel ili ne riparis. Nu kion faras? Mi alkutimiĝas. Homo estas ne pulo – homo povas alkutimiĝi al ĉio.

**Miĥail Miĥajloviĉ Zoŝĉenko (1894 – 1958) estas fama sovetia verkisto-satiristo. La rakonton li verkis en 1927-a jaro.*

Esperantigis

Igorj Ĥomjakov

(Rusio)

_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_

Eldonas Redakcio de ***Penseo***

Ĉefredaktoro: s-ro Yida Wei (Vejdo)

Adreso: No.-3-2 de la 5-a etaĝdomo de No. 19, St. Wujiang, Jiangbei-Distrikto, Chongqing, 400023, Ĉinio

Tel: (023) 67095890 (hejme)

Retadreso: vejdo@163.com

Ĉiujn kontribuaĵojn al la ĉefredaktoro.

Por legi pasintajn numerojn de Penseo, vin turnu al www.elerno.cn/penlisto.htm

_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_